

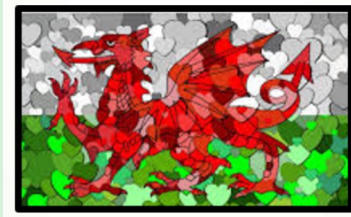

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

CANOLFAN
GWASANAETHAU
CYMRAEG
WELSH LANGUAGE
SERVICES CENTRE

Llwybr Datblygu'r Gymraeg

2023-24

Hedydd Jones

hedydd.jones@pcydds.ac.uk

Darlith 1

Dydd Mawrth 3^{ydd} o Hydref 2023

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

CANOLFAN
GWASANAETHAU
CYMRAEG
WELSH LANGUAGE
SERVICES CENTRE

Croeso

Bwriad y sesiwn hon yw trafod:

PWY
YW
PWY?

PRYD?

SUT?

PAM?

Darlithoedd Llwybr y Gymraeg BA2 – 2023-24

*Dyma'r dyddiadau / Here are
the dates:*

*(Bydd pob darlith ar y
campws)*

**Cofiwch wirio eich amserlenni rhag ofn
bydd newidiadau ystafelloedd. ***

2023

3/10/23 (11-1)
10/10/23 (11 -1)
17/10/23 (11-1)
17/10/23 (2 -4)
7/11/23 (11 -1)

2024

9/1/24 (11-1)
16/1/24 (11-1)
23/1/24 (11-1)
30/1/24 (11-1)
6/2/24 (11-1)
19/3/24 (2-4)
16/4/24 (2-4)
23/4/24 (2-4)
30/4/24 (2-4)

Adnoddau

Holl adnoddau'r darlithoedd ar Moodle
Llwybr Datblygu'r Gymraeg >

BA2 2022-23

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

CANOLFAN
GWASANAETHAU
CYMRAEG
WELSH LANGUAGE
SERVICES CENTRE

Croeso!

Tasg Gynhesu Dod i'ch adnabod chi

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

CANOLFAN
GWASANAETHAU
CYMRAEG
WELSH LANGUAGE
SERVICES CENTRE

Pam?

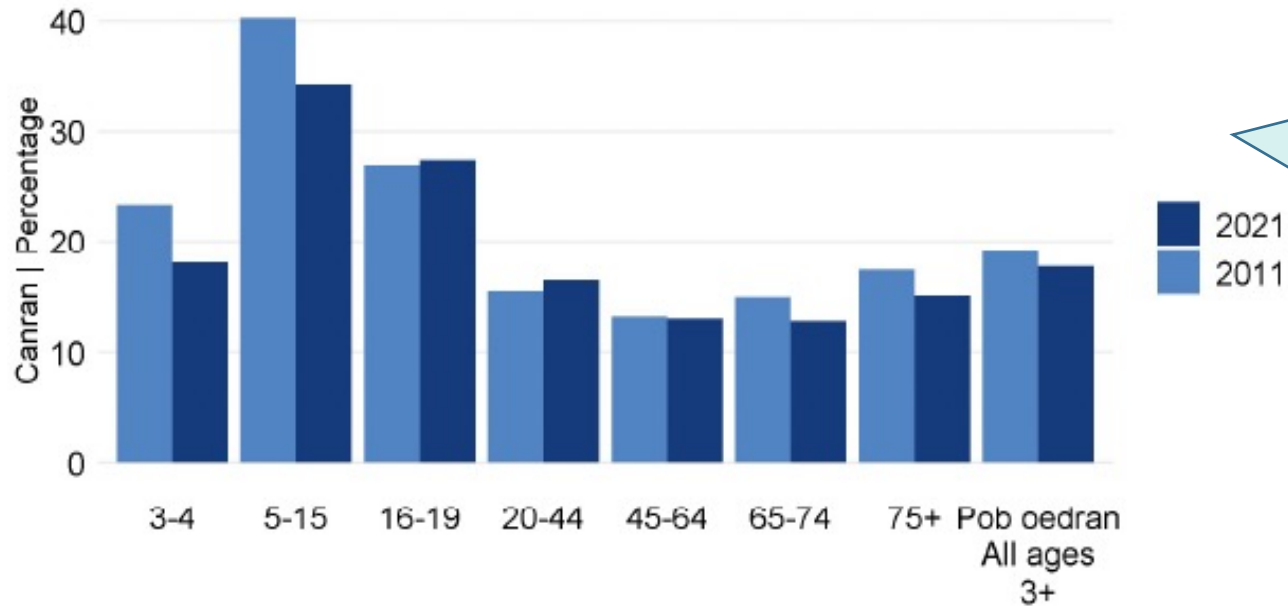
Thema 1: Cynyddu nifer y siaradwyr Cymraeg

- Trosglwyddo'r iaith o fewn y teulu
- Y blynyddoedd cynnar
- Addysg statudol
- Addysg ôl-orfodol
- Y gweithlu addysg, adnoddau a chymwysterau

<https://senedd.wales/laid%20documents/gen-ld11108/gen-ld11108-w.pdf>

Canran y bobl tair oed neu'n hŷn sy'n gallu siarad Cymraeg, yn ôl grwpiau oedran, 2011 a 2021

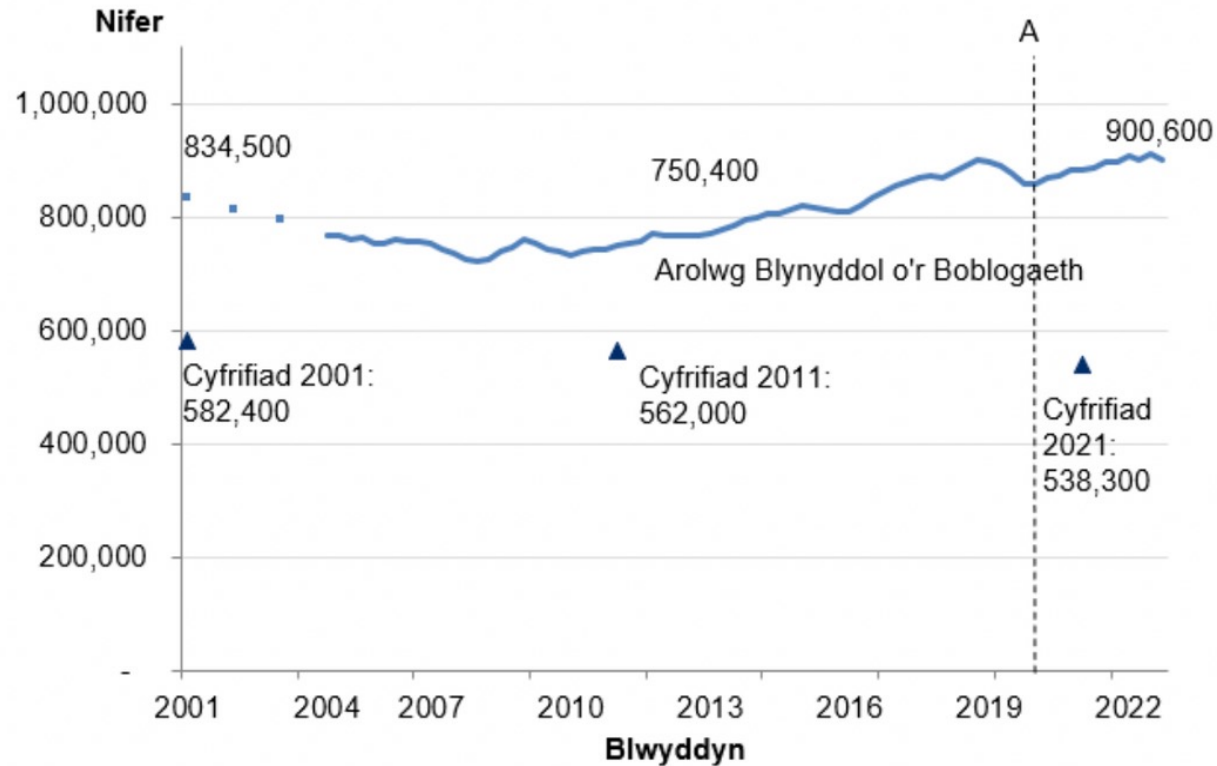
Grwp oedran | Age group

Ffynhonnell: Cyfrifiad o'r boblogaeth, 2011 a 2021
Source: Census of population, 2011 and 2021

Dangos
Pwysigrwydd
Addysg
Gymraeg?

Nifer y bobl tair oed neu hŷn sy'n gallu siarad Cymraeg, o 2001 i fis Rhagfyr 2022

Ffynhonnell: Arolwg Blynyddol o'r Boblogaeth a chyfrifiad poblogaeth

A: Newidwyd i gynnal yr arolwg dros y ffôn yn unig

Erbyn **2050**, y nod yn y strategaeth ydy:

Cynyddu'r gyfran o bob grŵp blwyddyn ysgol sy'n
cael eu haddysg drwy gyfrwng y Gymraeg o

Erbyn **2050**, y nod yn y strategaeth ydy:

cynyddu nifer yr athrawon
cynradd sy'n gallu addysgu
drwy gyfrwng y **Gymraeg**
o **2,900** i **3,900** erbyn **2031**
ac i **5,200** erbyn **2050**

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

CANOLFAN
GWASANAETHAU
CYMRAEG
WELSH LANGUAGE
SERVICES CENTRE

Erbyn **2050**, y nod yn y strategaeth ydy:

CYMRAEG

**Dysgu
Learn**

a chynyddu nifer yr athrawon
uwchradd sy'n gallu addysgu
drwy gyfrwng y **Gymraeg** o
1,800 i **3,200** erbyn **2031**
ac i **4,200** erbyn **2050**

Cyrraedd miliwn o siaradwyr - rôl i bawb!

https://www.youtube.com/watch?v=f_gaRCf_BMO

Beth amdanom ni?

"... y system addysg ac hyfforddiant yw'r prif ddull o greu siaradwyr Cymraeg newydd."

(tud 31, Cymraeg 2050 Miliwn o Siaradwyr)

Cwricwlwm i Gymru 2022

Canllawiau Cwricwlwm i Gymru

Mae wedi cael ei ddatblygu yng Nghymru gan ymarferwyr ar gyfer ymarferwyr, gan ddwyn ynghyd arbenigedd addysgol ac ymchwil a thystiolaeth ehangach.

<https://hwb.gov.wales/api/storage/b0e91f7c-0050-47b6-9b23-0273d39df9f3/canllawiau-cwricwlwm-i-gymru-070220.pdf>

Maes Dysgu a Phrofiad Ieithoedd, Llythrennedd a Chyfathrebu

Mae Maes Dysgu a Phrofiad Ieithoedd, Llythrennedd a Chyfathrebu (Maes) yn ymwneud ag agweddau hanfodol **cyfathrebu** rhwng pobl. Ei nod yw cefnogi dysgu ar draws yr holl gwricwlwm a galluogi dysgwyr i ennill gwybodaeth a sgiliau yn **Gymraeg**, Saesneg, ac *ieithoedd rhyngwladol* yn ogystal â *llenyddiaeth*.

Mae dysgu a phrofiad yn y Maes hwn yn anelu at alluogi dysgwyr i gyfathrebu'n effeithiol gan **ddefnyddio Cymraeg**, Saesneg ac ieithoedd rhyngwladol. Mae'n anelu at annog dysgwyr i drosglwyddo'r hyn maen nhw wedi'i ddysgu am sut mae ieithoedd yn gweithio mewn un iaith er mwyn dysgu a defnyddio ieithoedd eraill. Bwriedir i'r dull *amlieithog* a *lluosieithog* hwn danio chwilfrydedd a brwdfrydedd y dysgwyr a chynnig sylfaen gadarn iddyn nhw ddatblygu diddordeb gydol oes yn ieithoedd Cymru ac ieithoedd y byd, a thrwy hyn eu gwneud yn **ddysgwyr uchelgeisiol, galluog, sy'n barod i ddysgu drwy gydol eu hoes**.

Y Gymraeg Mewn Addysg – Cynllun gweithredu

Mae gweithlu addysg uchelgeisiol yn hanfodol i weithredu'r cwricwlwm newydd. Byddwn yn helpu ymarferwyr i barhau i ddatblygu eu sgiliau Cymraeg a meddu ar yr wybodaeth a'r arbenigedd i ddarparu'r cwricwlwm drwy gyfrwng y Gymraeg a'r Gymraeg fel pwnc.

<https://llyw.cymru/sites/default/files/publications/2018-02/y-gymraeg-mewn-addysg-cynllun-gweithredu-2017%E2%80%9321.pdf>

Y Gymraeg Mewn Addysg – Cynllun gweithredu

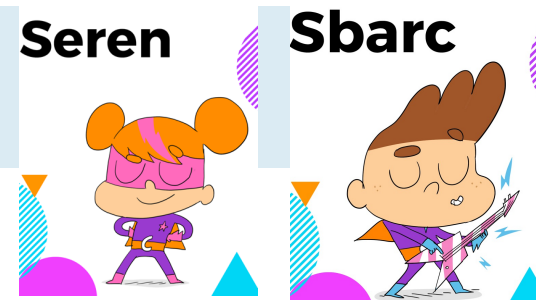
- cefnogi cynnydd yn nifer yr athrawon yng Nghymru sy'n gallu addysgu Cymraeg neu addysgu drwy gyfrwng y Gymraeg erbyn 2021 fel a ganlyn: – 3,100 o athrawon cynradd sy'n gallu addysgu drwy gyfrwng y Gymraeg (o linell sylfaen o 2,900 yn 2015/16)

Cynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg

1. Mwy o blant meithrin/tair oed yn cael eu haddysg drwy gyfrwng y Gymraeg
2. Mwy o blant dosbarth derbyn/pump oed yn cael eu haddysg drwy gyfrwng y Gymraeg
3. Mwy o blant yn parhau i wella eu sgiliau Cymraeg wrth drosglwyddo o un cyfnod o'u haddysg statudol i un arall
4. Mwy o ddysgwyr yn astudio ar gyfer cymwysterau Cymraeg (fel pwnc) a phynciau drwy gyfrwng y Gymraeg
5. Mwy o gyfleoedd i ddysgwyr ddefnyddio'r Gymraeg mewn cyd-destunau gwahanol yn yr ysgol
6. Cynnydd yn y ddarpariaeth addysg cyfrwng Cymraeg i ddisgyblion ag anghenion dysgu ychwanegol ("ADY")
7. Cynnydd yn nifer y staff addysgu sy'n gallu addysgu Cymraeg (fel pwnc) a thrwy gyfrwng y Gymraeg

Siarter Iaith

- Mae Siarter Iaith yn gynllun pwysig er mwyn hybu'r defnydd o Gymraeg ymhlith dysgwyr 3-18 oed yn gymdeithasol yn ysgolion Cynradd, Uwchradd a Sefydliadau Addysgol Gydol Oes Cymru.
- Cyhoeddwyd fframwaith cenedlaethol newydd ar gyfer y Siarter Iaith ym mis Medi 2023.
- Mae dau gymeriad wedi cael eu cyflwyno, sef Seren a Sbarc.
- Yn yr ysgolion, fel rhan o'r Siarter, mae pob ysgol unigol yn cwblhau ymarfer sylfaenol i bennu defnydd o'r iaith cyn datblygu cynllun gweithredu i weithio tuag at wobr efydd, arian neu aur. Mae'r cynllun yn annog cyfranogiad gan bob aelod o gymuned yr ysgol - yn ddisgyblion, rhieni, llywodraethwyr ysgol a'r gymuned ehangach.
- https://hwb.gov.wales/api/storage/3f5e1bb0-f99a-444f-a82c-ab8d22cac3fd/48543_siarter_w_merged.pdf

Llwybr Datblygu'r Gymraeg

- Byddwch chi, fel darpar athrawon, yn derbyn cefnogaeth yn y Brifysgol ac yn yr ysgol wrth ddatblygu eich sgiliau Cymraeg.
- Byddwch chi'n cael eich asesu yn erbyn y Fframwaith Cymwyseddau Iaith i Athrawon.
- Fe fydd aelod o staff (mentor Cymraeg) yr ysgol yn mesur eich sgiliau iaith yn erbyn meini prawf y Fframwaith.
- Fe fyddwch chi'n cadw portffolio o ddeunyddiau sy'n cynnig tystiolaeth o'r ffordd rydych chi wedi defnyddio a datblygu'r Gymraeg.

Fframwaith Cymwyseddau Iaith i Athrawon

- Fframwaith Genedlaethol sy'n mesur cymhwysedd iaith pob darpar athro / athrawes.
- Y gobaith yn y pendraw yw mesur cymhwysedd iaith y gweithlu cyfan.
- Mae'r FfCA mesur sgiliau Gwrando, Llafar, Darllen ac Ysgrifennu yn ogystal ag arddulliau dysgu ac addysgu, h.y sut mae'r darpar athro'n datblygu sgiliau llythrennedd Cymraeg y dysgwyr.

Fframwaith cymwyseddau iaith ar gyfer ymarferwyr addysg

Fersiwn Llywodraeth Cymru

Lefel Fframwaith Cyfeirio Cyffredin Ewrop ar gyfer Ieithoedd/Cymraeg i Oedolion						
Dim sgiliau iaith Gymraeg	Cyn-fyndiad	A1/Mynediad	A2/Sylfaen	B1/Canolradd	B2/Uwch	C1/Hyfedredd
Nodweddion y gweithlu Cyfrifiad Blyneddol o'r Gwerth 1sgolion (CBGY): Codau gadael yn y Gymraeg						
W1	Defnydd HCA yn unig	W2	W3	W4	W5	W6
Gwranddo	Dim sgiliau. Rwy'n gallu deall ac ymateb i gyfarchion, cwestiynau a geirfa syml a ddefnyddir yn gyson yng nghyd-destun yr ysgol gyfan.	Rwy'n gallu deall ac ymateb i frawddegau syml pob dydd, sy'n berthnasol i gyd-destun yr ysgol, pan fydd y siarad yn bwyllog.	Rwy'n gallu deall ac ymateb i amrediad o frawddegau syml sy'n ymwneud â sefyllfaoedd sy'n berthnasol i gyd-destun yr ysgol, e.e. <i>themâu pob dydd ac amseroedd gwahanol y ferf.</i>	Rwy'n gallu deall ac ymateb i brif bwyntiau pan fydd rhywun yn siarad yn naturiol am bynciau pob dydd o fewn a thu allan i'r ysgol, e.e. <i>mewn sgwrs neu mewn sefyllfaoedd gwyb bach.</i>	Rwy'n gallu deall y rhan fwyaf o drafodaethau, hyd yn oed am bynciau anghyfarwydd ac arbenigol, e.e. <i>mewn cyd-destun ffurfiol.</i>	Rwy'n gallu deall ac ymateb i bron popeth sy'n cael ei glywed, gan gynnwys gwahanol acenion, tafodieithoedd a chyflymder y siaradwr.
Llafar	Dim sgiliau. Rwy'n gallu ynganu'r wyddor a dweud geiriau syml yn ddigon cywir yng nghyd-destun yr ysgol. Rwy'n gallu cyflwyno fy hun a dechrau rhyngweithio'n gymdeithasol trwy ddefnyddio ymadroddion pob dydd cyfarwydd, e.e. <i>cyfarchion, diolch, canmol dysgwyr a rhoi gorchmynion syml.</i>	Rwy'n gallu cyflwyno fy hun ac eraill ar lafar. Rwy'n gallu gofyn ac ateb cwestiynau am wybodaeth syml, e.e. <i>ble mae rhywun yn byw, beth maen nhw'n hoffi ei wneud.</i> Rwy'n gallu defnyddio amseroedd y ferf a rhifau.	Rwy'n gallu cyfrannu at sgwrs syml gan ddefnyddio amrediad o frawddegau syml sy'n ymwneud â sefyllfaoedd sy'n berthnasol i gyd-destun yr ysgol, e.e. <i>themâu pob dydd ac amseroedd gwahanol y ferf.</i>	Rwy'n gallu cynnal a chyfrannu at sgwrs am bynciau cyfarwydd sy'n ymwneud â'r ysgol a bywyd pob dydd gan ddefnyddio amrywiol o frawddegau syml a chymhleth. Rwy'n gallu disgrifio profiadau a gobeithion, ac yn gallu rhoi esboniadau cryno dros fy marwolaeth. Rwy'n dechrau adnabod gwallau cyffredin.	Rwy'n gallu cyfathrebu gan ddefnyddio ystod o gystrawennau sy'n dangos lefel gynyddol o gywirdeb. Rwy'n gallu trafod pynciau anghyfarwydd ac arbenigol. Rwy'n gallu mynegi a chyfiawnhau barn. Rwy'n gallu adnabod rhai gwallau a'u cywiro.	Rwy'n gallu siarad yn estynedig am faterion cymhleth, ac yn gallu cyflwyno dadleuon gan ddefnyddio'r gair priodol. Rwy'n gallu rhyngweithio ac arwain trafodaethau a sesiynau addysgu estynedig yn gywir gan amlaf. Rwy'n gallu hunangywiro lle bo angen.
Darllen	Dim sgiliau. Rwy'n gallu deall cyfarchion a gorchmynion syml. Rwy'n gallu darllen unrhyw ymadroddion a ddefnyddir mewn testun syml. Rwy'n gallu deall manylion personol elfennol iawn, e.e. <i>enw a chyfeiriad.</i>	Rwy'n gallu deall testunau ysgrifenedig byr iawn lle mae pobl yn rhoi gwybodaeth personol syml amdany'n nhw eu hunain neu eraill, e.e. <i>ffurfienni, arwyddion yr ysgol.</i> Rwy'n gallu darllen gorchmynion sy'n addas i gyd-destun yr ysgol.	Rwy'n gallu deall negeseuon ysgrifenedig am bethau bob dydd a llythyron/e-byst syml. Rwy'n gallu darllen straeon syml ar goedd gydag ymgais i ynganu'n gywir.	Rwy'n gallu deall erthyglau neu e-byst uniongyrchol am bynciau pob dydd neu bynciau'n ymwneud â'r gwaith. Rwy'n gallu darllen straeon ar goedd gan ynganu'n gywir ar y cyfan.	Rwy'n gallu deall y rhan fwyaf o onglieth, erthyglau papur newydd ac adroddiadau mewn darlunau eu bwriadu ar gyfer siaradwyr rhugl, gyda chymorth geiriadur, ac yn gallu lithr ddarllen (sganio) trwy destunau hir i gael hyd i fanylion. Rwy'n gallu darllen straeon ar goedd yn eithaf hyderus ac ynganu'n gywir.	Rwy'n gallu crynhoi gwybodaeth o wahanol ffynonellau llafar ac ysgrifenedig, ac ail-greu dadleuon a disgrifiadau mewn cyflwyniad cydlynus. Rwy'n gallu darllen straeon ar goedd i ddysgwyr o bob oedran yn hyderus ac ystyrlon.
Ysgrifennu	Dim sgiliau. Rwy'n gallu ysgrifennu geirfa syml a ddefnyddir yn gyson yng nghyd-destun yr ysgol gyfan yn gywir.	Rwy'n gallu ysgrifennu brawddegau syml pob dydd, sy'n berthnasol i gyd-destun yr ysgol, e.e. <i>cyfarwyddiadau, cwestiynau, gorchmynion, adborth syml.</i>	Rwy'n gallu ysgrifennu brawddegau cyfansawdd/cymhleth at ddibenion addysgol.	Rwy'n gallu ysgrifennu paragraffau byr am bynciau bob dydd o fewn a thu allan i'r ysgol. Rwy'n dechrau adnabod gwallau cyffredin.	Rwy'n gallu ysgrifennu paragraffau estynedig am amrywiaeth o bynciau anghyfarwydd ac arbenigol, efallai gyda chymorth golygyddol. Rwy'n gallu adnabod rhai gwallau a'u cywiro.	Rwy'n gallu ysgrifennu'n estynedig ac yn safonol am faterion cymhleth. Rwy'n gallu ysgrifennu mewn ystod o ffurfiau. Rwy'n gallu hunangywiro lle bo angen.

Fframwaith Cymwyseddau Iaith i Athrawon

B1- CANOLRADD		
GWRANDO	Gallu deall ac ymateb i brif bwyntiau pan fydd rhywun yn siarad yn naturiol am bynciau pob dydd o fewn a thu allan i'r ysgol, e.e. mewn sgwrs, neu mewn sefyllfaoedd grŵp bach	- Rhyngweithio'n estynedig ac yn bwrpasol gyda'r dysgwyr. Gallu defnyddio'r sgiliau hyn i gynnal sgysiau grŵp yn Gymraeg yn eithaf rhugl gyda hyder cynyddol. Gallu adnabod cyfleoedd i gefnogi a datblygu agweddau ar lafared (siarad a gwrando) ar y lefel gywir yn drawsgwricwlaidd - Gwrando ar eraill ac ymateb yn ystyrion ac estynedig am bynciau bob dydd gyda chwestiynau a sylwadau sy'n canolbwyntio ar resymau, goblygiadau a chmau nesaf.
LLAFAR	Gallu cynnal a chyfrannu at sgwrs am bynciau cyfarwydd sy'n ymwneud â'r ysgol a bywyd pob dydd gan ddefnyddio amrywiaeth o frawddegau syml a chymhleth. Gallu disgrifio profiadau, gobeithion a rhoi esboniadau cryno dros eu barn. Yn dechrau adnabod gwallau cyffredin.	- Defnyddio'r Gymraeg mewn gwersi a'r tu allan i wersi yn naturiol a chynyddol hyderus gan ehangu ar fanylion personol a phrofiadau a gafwyd yn yr ysgol yn rhydd a chywir ar y cyfan - Addasu sgwrs gan ddangos eu bod yn deall y gwahaniaethau rhwng sgwrs ffurfiol ac anffurfiol a sgwrs fwy estynedig â grŵp ehangach, e.e. <i>defnyddio ti/chi</i> - Defnyddio amrywiaeth o frawddegau syml a chymhleth, a'r treigladau mwyaf cyffredin yn gywir, e.e. fy nghalon, ynghyd â defnydd cynyddol gywir o dermau cenedl enwau ac arddodiaid.
DARLLEN	Gallu deall erthyglau neu negeseuon e-bost uniongyrchol am bynciau pob dydd neu bynciau'n ymwneud â'r gwaith. Gallu darllen straeon ac ynganu'n gywir ar y cyfan.	- Darllen yn ystyrion ar goedd ac arddangos gallu i drafod cynnwys y testun a mynegi barn - Defnyddio nodiadau'n effeithiol heb ddibynnu'n ormodol amynt er mwyn llywio'r wers.
YSGRIFENNU	Gallu ysgrifennu paragraffau byr am bynciau bob dydd o fewn a thu allan i'r ysgol. Yn dechrau adnabod gwallau cyffredin.	- Cyflwyno adborth ysgrifenedig ar dasgau a chyfleu gwybodaeth sy'n dangos ymwybyddiaeth dda o gywair a chywirdeb. Gallu defnyddio cystrawen a gramadeg priodol, a throsglwyddo'r sgiliau i ddysgwyr - Defnyddio amrywiaeth o frawddegau a phatrymau, gan ddefnyddio ffurfiau berfol safonol, e.e. <i>ffurfiau presennol, gorffennol, negyddol, yr amodol</i> a threiglo'n gywir gan fwyaf yn arbennig ar ôl y rhan fwyaf o'r arddodiaid a'r rhagenwau, e.e. <i>am funud, dy fam</i>.

B2 - UWCH		
GWRANDO	Gallu deall y rhan fwyaf o drafodaethau, hyd yn oed am bynciau anghyfarwydd ac arbenigol e.e. mewn cyd-destun ffurfiol	- Rhyngweithio'n estynedig ac yn hyderus gyda'r dysgwyr gan arddangos dealltwriaeth dda wrth gymhwyso ac adnabod cyfleoedd i gefnogi a datblygu agweddau ar lafared (siarad a gwrando) ar y lefel gywir yn drawsgricwlaidd - Gwrando ar eraill mewn amrywiol gyd-destunau gan ymateb yn gadarnhaol ac ystyrlon i syniadau newydd a safbwyntiau gwahanol.
LLAFAR	Gallu cyfathrebu gan ddefnyddio ystod o gystrawennau sy'n dangos lefel gynyddol o gywirdeb. Gallu trafod pynciau anghyfarwydd ac arbenigol. Gallu mynegi a chyfiawnhau barn. Gallu adnabod rhai gwallau a'u cywiro.	- Defnyddio'r Gymraeg yn naturiol, hyderus a chynyddol gywir ar draws y cwricwlwm, ateb a holi cwestiynau, ehangu sgwrs, gwrando trafod ac ymateb i safbwynt, ystyried a chynnig rhesymau am safbwynt - Siarad yn eglur gan ddefnyddio iaith ffurfiol ac amrywio mynegiant, tòn a chryfder y llais, i gadw diddordeb amrediad o wrandawyr, boed yn ddysgwyr neu'n rhieni neu ymwelwyr - Defnyddio amrywiaeth diddorol o frawddegau a ffurfiau berfol ac ystod o dreigladau yn gywir yn eu cyd-destun, ynghyd â defnydd cywir gan fwyaf o dermau cenedl enwau ac arddodiaid.
DARLLEN	Gallu deall y rhan fwyaf o ohebiaeth, erthyglau papur newydd ac adroddiadau sydd wedi eu bwriadu ar gyfer siaradwyr rhugl, gyda chymorth geiriadur, a sganio trwy destunau hir i gael hyd i fanylion. Gallu darllen straeon yn eithaf hyderus ac ynganu'n gywir.	- Darllen a dehongli testun ar goedd yn hyderus, trafod cynnwys a chyfeirio at dermau yn ddeallus - Defnyddio nodiadau'n effeithiol er mwyn llywio'r wers.
YSGRIFENNU	Gallu ysgrifennu paragraffau estynedig am amrywiaeth o bynciau anghyfarwydd ac arbenigol, efallai gyda chymorth arfau iaith cyfrifiadurol. Gallu adnabod rhai gwallau a'u cywiro.	- Cyflwyno adborth ysgrifenedig ar dasgau gan ysgrifennu'n ymestynnol gan arddangos gwybodaeth dda o gywirdeb, rheolau gramadeg a'r awydd i drosglwyddo'r sgiliau hynny i ddisgyblion sy'n ddysgwyr - Defnyddio amrywiaeth diddorol o frawddegau a phatrymau, ffurfiau berfol safonol, ac ystod o dreigladau yn gynyddol gywir gan ddefnyddio strategaethau a chymorth arfau iaith cyfrifiadurol.

C1 - HYFEDREDD		
GWRANDO	Gallu deall ac ymateb i bopeth sy'n cael ei glywed gan gynnwys gwahanol acenion, tafodieithoedd a chyflymder y siaradwr	- Rhyngweithio'n estynedig, yn hyderus ac yn naturiol gyda dysgwyr gan arddangos dealltwriaeth gadarn wrth gymhwyso ac adnabod cyfleoedd i gefnogi a datblygu agweddau ar lafared (siarad a gwrando) ar y lefel gywir yn drawsgricwlaidd - Gwrando ar ystod o wybodaeth a syniadau o wahanol safbwyntiau, ac ymateb i adwaith y gwrandawyr ac addasu eu hiaith yn ôl y cyd-destun a'r diben.
LLAFAR	Gallu siarad yn estynedig am faterion cymhleth, cyflwyno dadleuon gan ddefnyddio'r cywair priodol. Rhyngweithio ac arwain trafodaethau a sesiynau addysgu estynedig yn gywir gan amlaf. Gallu hunangywiro lle bo angen.	- Defnyddio cyfoeth o adnoddau iaith Gymraeg yn naturiol, hyderus a chywir gan fwyaf ar draws y cwricwlwm, gyda'r gallu i ehangu trafodaeth, arddangos gwybodaeth o gywair, cyfleu safbwynt, disgrifio'n fedrus, cymharu, defnyddio geirfa eang gydag ystod o briod-ddulliau - Cyflwyno pynciau a syniadau'n eglur gan ddefnyddio iaith ffurfiol ac amrywio'r hyn y maent yn ei ddweud a sut maent yn ei ddweud er mwyn ennyn diddordeb y gwrandawyr, e.e. mynegiant, tôn y llais. - Defnyddio ystod o dreigladau (treigladau meddal, trwynol a llaes) yn gywir, ynghyd â defnydd cywir o dermau cenedl enwau ac arddodiaid gyda'r gallu i hunangywiro a chywiro eraill ar lafar yn ôl yr angen.
DARLLEN	Gallu crynhoi gwybodaeth o wahanol ffynonellau llafar ac ysgrifenedig, ail-greu dadleuon a disgrifiadau mewn cyflwyniad cydlynus. Gallu darllen straeon i ddysgwyr o bob oedran yn hyderus ac ystyrlon.	- Darllen ar goedd yn naturiol ac eglur, dadansoddi testunau a'u his-destunau gan ymateb a chyfleu syniadau'n glir ac mewn ffordd briodol - Defnyddio unrhyw nodiadau'n effeithiol iawn er mwyn llywio'r wers.
YSGRIFENNU	Gallu ysgrifennu'n estynedig ac yn safonol am faterion cymhleth. Ysgrifennu mewn ystod o ffurfiau. Gallu hunangywiro lle bo angen gan ddangos defnydd cywir o arfau iaith cyfrifiadurol.	- Ysgrifennu darnau estynedig sy'n cynnwys tystiolaeth a gwybodaeth fanwl, ynghyd â darnau byrrach sy'n crynhoi, gan addasu'r arddull a'r ffurf yn hyderus ar gyfer y darlennydd neu'r gynulleidfa - Ysgrifennu'n fedrus a chywir tra'n arddangos gwybodaeth dda iawn o reolau gramadeg, atalnodi gan ddefnyddio strategaethau a chymorth arfau iaith cyfrifiadurol i wirio gwaith personol ac eraill.

Defnyddio amrediad o strategaethau addysgu a dysgu, wrth gynllunio ac addysgu, er mwyn datblygu sgiliau llafaredd, darllen ac ysgrifennu y dysgwyr ar y lefel briodol.

AD1	Mae gen i ymwybyddiaeth gyfyngedig o strategaethau addysgu a dysgu iaith.	- Defnydd cyfyngedig o rai arddulliau addysgu a dysgu wrth gynllunio - Tystiolaeth gyfyngedig o gymhwyso ac adnabod cyfleoedd i gefnogi a datblygu sgiliau llythrennedd y dysgwr - Defnydd cyfyngedig o strategaethau asesu ar gyfer dysgu - Gallu cyfyngedig i gyfleu disgwyliadau, gan gynllunio tasgau realistig, pwrpasol a gwahaniaethol - Diffyg gallu i ymateb i gamsyniadau'r dysgwyr.
AD2	Mae gen i ddealltwriaeth o strategaethau addysgu a dysgu iaith. Rwy'n dechrau cymhwyso strategaethau addysgu a dysgu iaith.	- Defnydd boddhaol o rai arddulliau addysgu a dysgu wrth gynllunio - Tystiolaeth foddhaol o gymhwyso ac adnabod cyfleoedd i gefnogi a datblygu sgiliau llythrennedd y dysgwr - Defnydd boddhaol o strategaethau asesu ar gyfer dysgu - Gallu boddhaol i gyfleu disgwyliadau, gan gynllunio tasgau realistig, pwrpasol a gwahaniaethol Yn anfoddhaol wrth ymateb i gamsyniadau'r dysgwyr.
AD3	Mae gen i ddealltwriaeth gadarn o strategaethau addysgu a dysgu iaith. Rwy'n gallu cymhwyso rhai strategaethau yn effeithiol.	- Defnydd effeithiol o rai arddulliau addysgu a dysgu wrth gynllunio - Tystiolaeth dda o gymhwyso ac adnabod cyfleoedd i gefnogi a datblygu sgiliau llythrennedd y dysgwr - Defnydd da o strategaethau asesu ar gyfer dysgu - Gallu da i gyfleu disgwyliadau, gan gynllunio tasgau realistig, pwrpasol a gwahaniaethol - Gallu ymateb yn foddhaol i gamsyniadau'r dysgwyr.
AD4	Rwy'n gallu defnyddio amrediad o strategaethau addysgu a dysgu yn effeithiol. Yn ymchwilio a chymhwyso'r datblygiadau diweddaraf ym maes caffael iaith.	- Defnydd effeithiol o amrediad o arddulliau addysgu a dysgu wrth gynllunio - Tystiolaeth gadarn o gymhwyso ac adnabod cyfleoedd i gefnogi a datblygu sgiliau llythrennedd y dysgwr - Defnydd da iawn o strategaethau asesu ar gyfer dysgu - Gallu da iawn i gyfleu disgwyliadau, gan gynllunio tasgau realistig, pwrpasol a gwahaniaethol - Gallu ymateb yn dda iawn i gamsyniadau'r dysgwyr.
AD5	Rwy'n gallu defnyddio amrediad o strategaethau addysgu a dysgu blaengar yn hyderus a hyfedr.	- Defnydd cyson ac effeithiol o amrediad o arddulliau addysgu a dysgu wrth gynllunio - Tystiolaeth hynod o gadarn o gymhwyso ac adnabod cyfleoedd i gefnogi a datblygu sgiliau llythrennedd y dysgwr
	Gallu arwain a chefnogi ymarferwyr eraill yn y maes.	- Defnydd effeithiol iawn o strategaethau asesu ar gyfer dysgu - Gallu rhagorol i gyfleu disgwyliadau, gan gynllunio tasgau realistig, pwrpasol a gwahaniaethol - Gallu ymateb yn rhagorol i gamsyniadau'r dysgwyr.

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Fersiwn
Llywodraeth
Cymru

Gallu ymarferwyr addysg i gymhwyso a datblygu sgiliau iaith a llythrennedd dysgwyr

ADDYSG CYMRU
EDUCATION WALES
cenhadaeth ein cenedl | our national mission

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Bydd y datganiadau canlynol yn galluogi ymarferwyr addysg i ddisgrifio eu gallu cyfredol i ddefnyddio amrediad o strategaethau addysgu a dysgu, wrth gynllunio ac addysgu, er mwyn datblygu sgiliau llafaredd, darllen ac ysgrifennu y dysgwyr ar y lefel briodol.

Rwy'n gallu defnyddio amrediad o strategaethau addysgu a dysgu blaengar yn hyderus a hyfedr.
Rwy'n gallu arwain a chefnogi ymarferwyr eraill yn y maes.

Rwy'n gallu defnyddio amrediad o strategaethau addysgu a dysgu yn effeithiol.
Rwy'n gallu ymchwilio a chymhwyso'r datblygiadau diweddaraf ym maes caffael iaith.

Mae gen i ddealltwriaeth gadarn o strategaethau addysgu a dysgu iaith.
Rwy'n gallu cymhwyso rhai strategaethau yn effeithiol.

Mae gen i ddealltwriaeth o strategaethau addysgu a dysgu iaith.
Rwy'n dechrau cymhwyso strategaethau addysgu a dysgu iaith.

Mae gen i ymwybyddiaeth gyfyngedig o strategaethau addysgu a dysgu iaith.

Tra eich bod chi yn y Brifysgol neu yn yr ysgolion ar eich Profiad Addysgu Proffesiynol rydych yn cael eich annog i gadw tystiolaeth o sut rydych yn datblygu pob un o'r sgiliau iaith canlynol

- Llafar
- Gwrando
- Darllen
- Ysgrifennu

Yn ychwanegol at hyn mae angen tystiolaeth o'u sgiliau Addysgu a Dysgu (e.e.drwy recordio gwers / cynlluniau gwersi, a.y.y.b.).

Y Portffolio Cymraeg yw eich tystiolaeth fydd yn cael ei asesu.

Y Portffolio: Canllaw i'r mathau o dystiolaeth i'w cynnwys

- Dyma enghreifftiau o'r mathau o bethau gallwch chi eu cynnwys fel tystiolaeth i enghreifftio eich lefel ar bob sgil. Does dim disgwyl i chi gynnwys pob un o'r rhain – gweler y Cyngor Doeth ar waelod y dudalen gynnwys am fwy o fanylion.

	Cyn-fynediad	Mynediad A1	Sylfaen A2	Canolradd B1	Uwch B2	Hyfedredd C1
Llafar	Recordiad yn dweud cyfarchion syml ar ddechrau gwers e.e. Bore da. Recordiad yn dweud rhai geiriau cyfarwydd.	Recordio eu hunain yn darllen llyfr/ testun syml i'r plant ac yn holi cwestiynau. Recordio meicro-wers fer. Trafodaeth pâr yn holi ac ateb cwestiynau syml, neu'n cael sgwrs fer.	Recordio eu hunain yn darllen llyfr/ testun i'r plant gan ddefnyddio amrywiaeth o batrymau i holi cwestiynau. Recordio meicro-wers. Trafodaeth pâr yn holi ac ateb cwestiynau, neu'n cael sgwrs.	Recordio eu hunain yn darllen llyfr/ testun i'r plant ac yn cynnal trafodaeth syml gyda'r plant. Recordio meicro-wers. Trafodaeth grŵp am bwnc addas.	Trafodaeth grŵp (e.e. am erthygl neu drafodaeth am bwnc llosg ym myd addysg) - gwranddo ac ymateb i'w gilydd. Recordiad o wers sy'n dangos cyfraniad llafar estynedig gan yr unigolyn. Ffug gyfweiliad Recordiad o gyflwyniad llafar y TSI	Trafodaeth grŵp (e.e. am erthygl neu drafodaeth am bwnc llosg ym myd addysg) - gwranddo ac ymateb i'w gilydd Recordiad o wers sy'n dangos cyfraniad llafar estynedig gan yr unigolyn. Ffug gyfweiliad Recordiad o gyflwyniad llafar y TSI.
Darllen	Recordiad yn darllen darn neu lyfr syml iawn – brawddeg neu ddwy.	Recordiad yn darllen sgwrs ar ôl sawl gwrandawriad. Recordiad yn darllen llyfr i'r plant neu'n darllen cyfarwyddiadau i'r plant.	Recordiad yn darllen sgwrs ar ol sawl gwrandawriad. Recordiad yn darllen llyfr i'r plant a thrafod y testun. Tasg ddarllen a deall	Recordiad yn darllen sgwrs ar ol sawl gwrandawriad. Recordiad yn darllen llyfr i'r plant ac yn trafod y testun neu'n mynegi barn arno.	Aseiniad academaidd â ffynonellau (mwy nag un yn unig) Cymraeg. Recordiad yn darllen rhan o nofel Gymraeg ac yn trafod y testun yn drylwyr mewn	Aseiniad academaidd ag amrywiaeth o ffynonellau Cymraeg Recordiad yn darllen rhan o nofel Gymraeg ac yn dadansoddi'r testun yn estynedig
		Tasg ddarllen a deall. Ymarferion cyfieithu.	Cyn-bapurau arholiadau darllen Defnyddio'r Gymraeg Sylfaen ar wefan CBAC* Ymarferion cyfieithu.	Tasg ddarllen a deall. Cyn-bapurau arholiadau darllen Defnyddio'r Gymraeg Canolradd ar wefan CBAC*	grŵp e.e Clwb Darllen, neu'n trafod y cymeriad/au	mewn grŵp e.e Clwb Darllen.

Ysgrifennu	Ateb cwestiynau syml – un gair neu un frawddeg. Ambell frawddeg syml wedi eu hysgrifennu ar adnoddau. Adnoddau geirfa syml e.e cardiau fflach.	Adnoddau addysgol – Mat iaith/poster. Creu rhestr o gwestiynau i ofyn i'r plant mewn cynllun gwers. Ysgrifennu sript syml. Sgrinluniau o'r cwestiynau yn y Forms lle mae gofyn i chi ysgrifennu /trefnu brawddegau syml yn gywir.	Creu adnoddau – Mat iaith/poster. Creu rhestr o gwestiynau i'w gofyn i'r plant neu'r patrymau byddwch chi'n eu defnyddio mewn cynllun gwers. Ysgrifennu hunanbortread. Sgrinluniau o'r cwestiynau yn y Forms lle mae gofyn i chi ysgrifennu /trefnu brawddegau syml yn gywir.	Creu adnoddau – Mat iaith /poster/ Quizlet Creu rhestr o gwestiynau i'w gofyn i'r plant neu'r patrymau byddwch chi'n eu defnyddio mewn cynllun gwers. Ysgrifennu cynllun gwers drwy gyfrwng y Gymraeg.	Aseiniad academiaidd Datganiad personol - cais am swydd Llythyr ffurfiol e.e. at rieni. Adroddiadau ar waith disgyblion.	Aseiniad academiaidd Datganiad personol - cais am swydd Llythyr ffurfiol e.e. at rieni. Adroddiadau ar waith disgyblion.
Gwranddo	Recordiad o atebion i gwestiynau syml e.e Pwy wyt ti?	Cadw cofnod o ganlyniadau cwisiau/Microsoft Forms lle mae ymarferion gwranddo Recordiad ohonoch chi'n gwneud yr	Cadw cofnod o ganlyniadau cwisiau/Microsoft Forms lle mae ymarferion gwranddo Recordiad ohonoch chi'n gwneud yr	Cadw cofnod o ganlyniadau cwisiau/Microsoft Forms lle mae ymarferion gwranddo	Trafodaeth grŵp (e.e. am erthygl neu drafodaeth am bwnc llosg ym myd addysg) - gwranddo ac ymateb i'w gilydd	Trafodaeth grŵp (e.e. am erthygl neu drafodaeth am bwnc llosg ym myd addysg) - gwranddo ac ymateb i'w gilydd
		ymarferion gwranddo e.e. gwranddo ar sgwrs yna ateb cwestiynau /llenwi bylchau. Recordiad ohonoch chi'n ymateb i gwestiynau syml gan ddysgwyr yn y dosbarth e.e. meicro wers lle rydych chi'n ymateb i'r plant.	ymarferion gwranddo e.e. gwranddo ar sgwrs yna ateb cwestiynau /llenwi bylchau. Recordiad ohonoch chi'n ymateb i gwestiynau syml gan ddysgwyr yn y dosbarth e.e. meicro wers lle rydych chi'n ymateb i'r plant.	Gwranddo ar sgwrs yn y Gymraeg a chyfieithu'r cynnwys Recordio sgwrs "naturiol"- holi ac ateb ei gilydd.	Recordiad o wers - dangos ymateb i'r disgyblion (ar y lefel hon, nid yw'n ddigon o dystiolaeth ar ei ben ei hun) Cyflwyniad TSI - y cwestiynau ar y diwedd	Recordiad o wers - dangos ymateb i'r disgyblion (ar y lefel hon, nid yw'n ddigon o dystiolaeth ar ei ben ei hun) Cyflwyniad TSI – y cwestiynau ar y diwedd

Methodoleg

Ffilm o wers neu rannau o wersi gwahanol yn dangos gwahanol ddulliau addysgu.
Cynlluniau Gwersi – gyda’r rhannau perthnasol wedi eu hwucholeuo.
Gweithgaredd grŵp neu feicro wers gyda chyfoedion, wedi ei recordio yn dangos un dull e.e drilio
Aseiniad academiadd/hunadfyfyrion sy’n trafod eich defnydd o’r gwahanol ddulliau.
Nodiadau mentor ar wersi sy’n eich canmol am eich defnydd o ddulliau gwahanol i gyflwyno iaith.

PAP 2:

Dyma eich cyfle i
gasglu’r dystiolaeth
ar gyfer “Addysgu a
Dysgu”.

Dyddiad cyflwyno: 5ed o Fehefin 2024

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Institute of Education
Addysg i Gymru / Education for Wales

Rhagoria
CANOLFAN
GWASANAETHAU
CYMRAEG

Portffolio Fframwaith Cymwyseddau Iaith i Athrawon

Rhif Myfyriwr: _____

Rhaglen (ticiwch y blwch perthnasol):

TAR Cynradd	TAR Uwchradd	BA Addysg
-------------	--------------	-----------

	Math o dystiolaeth	Rhesymau dros gyflwyno'r dystiolaeth
SIARAD		
GWRANDO		
DARLLEN		
YSGRIFENNU		
Addysgu a Dysgu		

Cyngor doeth wrth baratoi'r portffolio

- Tystiolaeth BERTHNASOL – rhaid i'r dystiolaeth fod yn berthnasol i'r disgrifiadau lefel.
- DIGON o dystiolaeth o'r 4 sgil a'ch gallu o ran y dulliau addysgu a dysgu, ond peidiwch goriwytho. Ni ddylech gyflwyno mwy na 5 adnodd ar gyfer unrhyw sgil. Meddyliwch PAM rydych chi'n cyflwyno pob darn.
- Gwranddo – os ydych yn cyflwyno tasgau gwranddo fel dystiolaeth, rhaid i chi gynnwys y ffeil sain yn ogystal â'ch atebion i'r cwestiynau, neu fydd y dystiolaeth ddim yn profi eich gallu gwranddo chi.
- Ysgrifennu – cynnwys aseiniad sy'n dangos eich gallu i ysgrifennu yn y Gymraeg a'ch gallu i gyrraedd lefelau uchaf y sgil darllen.
- Addysgu a Dysgu: Ar y lefelau uchaf rhaid i chi ddangos 'amrediad o arddulliau' – dewiswch eich dystiolaeth yn ofalus!
- Os ydych chi'n cyflwyno darn o dystiolaeth sy'n berthnasol ar gyfer sawl sgil, nodwch hynny yn y tabl uchod. Dim ond unwaith fydd angen i chi lwytho'r ffeil i'r PDP.
- Dangoswch eich hun ar eich gorau yn y portffolio – dewiswch eich dystiolaeth yn ddoeth!

- Rhaid i chi gyflwyno'r ffurflen hon fydd yn rhestru yr holl dystiolaeth rydych chi'n ei gyflwyno.
- Cyflwyno ar y PDP.
- Bydd angen esboniad byr iawn i gyfiawnhau pam bod y dystiolaeth yn addas ar gyfer y sgil.
- Does dim problem os oes un darn o dystiolaeth yn profi sawl sgil wahanol. e.e Siarad, Gwranddo ac AD.
- Darllenwch y 'cyngor doeth' wrth baratoi'r portffolio.

Cyngor Doeth: Portffolio

- Tystiolaeth BERTHNASOL a NEWYDD – rhaid i'r dystiolaeth fod yn berthnasol i'r disgrifiadau lefel.
- DIGON o dystiolaeth o'r 4 sgil a'ch gallu o ran y dulliau dysgu ac addysgu, ond peidiwch gorlwytho.
- Cadwch ffeil ar eich bwrdd gwaith 'Portffolio Cymraeg', gydag is-ffeiliau ar gyfer pob sgil – taflwch bethau perthnasol mewn i'r ffeiliau wrth i'r flwyddyn fynd ymlaen.
- Llafar a Gwranddo – ffeiliau sain.
- Ysgrifennu – cynnwys aseiniad sy'n dangos eich gallu i ysgrifennu yn y Gymraeg a'ch gallu i gyrraedd lefelau uchaf y sgil darllen.

Cyngor Doeth: Portffolio

- Dysgu ac Addysgu: Ar y lefelau uchaf rhaid i chi ddangos 'amrediad o arddulliau' – dewiswch eich tystiolaeth yn ofalus!
- Ydw i'n gwneud cynnydd? Gosodwch eich blaenoriaethau ar gyfer y flwyddyn.
- Bydd gofyn i chi eleni gyflwyno eich tystiolaeth fesul sgil – bydd canllaw o'r mathau o bethau gallwch chi eu cynnwys dan bob sgil ar gael.
- Dangoswch eich hun ar eich gorau yn y portffolio – dewiswch eich tystiolaeth yn ddoeth!
- Disgwylir i bob myfyriwr sy'n graddio gyda SAC gael lefelau'r Fframwaith ar eu PDP ar ddechrau eu gyrfa.

Pam?

Meddyliwch am y canlynol:

- Beth yw eich cryfderau chi wrth ddatblygu sgiliau Cymraeg y dysgwyr yn eich sector?
- Pa dechnegau newydd (addysgu a dysgu iaith) ddysgoch chi llynedd?
- Pa sgiliau ydych chi'n edrych ymlaen fwyaf at eu datblygu eleni?

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

CANOLFAN
GWASANAETHAU
CYMRAEG
WELSH LANGUAGE
SERVICES CENTRE

Adfyfyrio

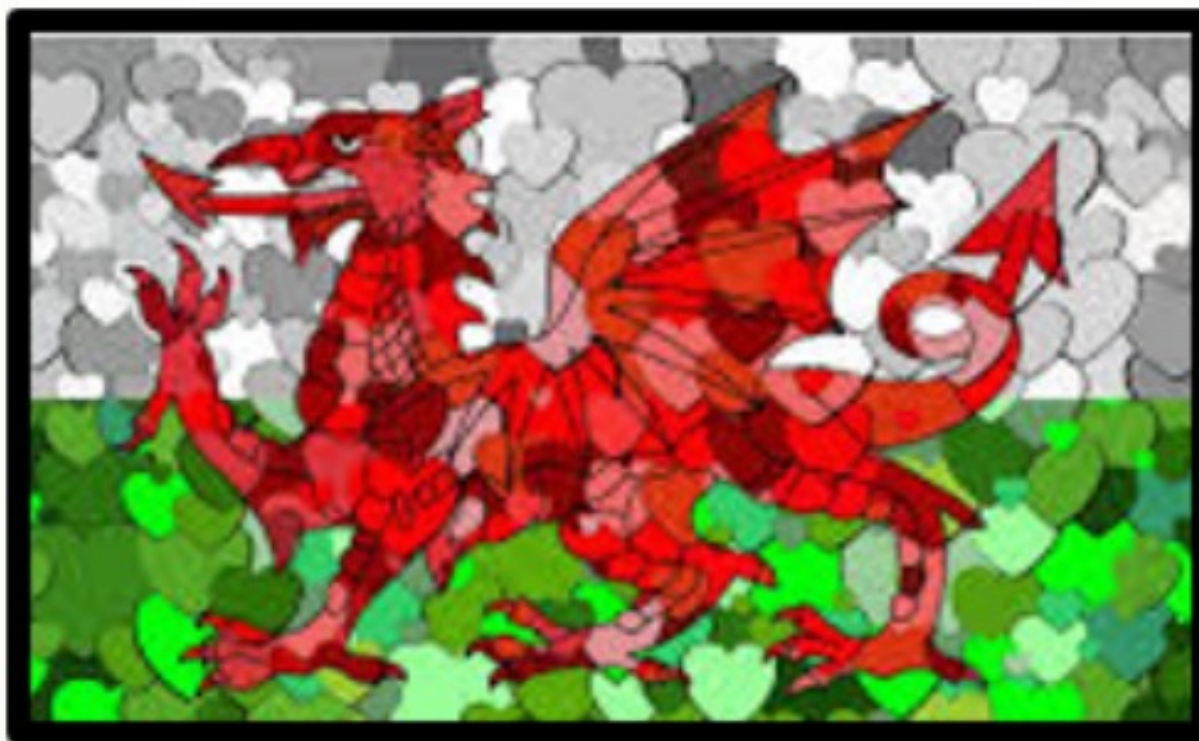
Cwblhewch y ffurflen Forms.

Byddwch yn onest! Dim ond chi a'r tiwtor sy'n gweld y ffurflen.

<https://forms.office.com/Pages/ResponsePage.aspx?id=REPTm4EBUWcuNshUjEeITJotDVOBN1FuIHGsjRdpKtUNzBYRIRQM1ZSUEdDNVZMOVY5QUJMUdFOVS4u>

Yr Iaith Gymraeg - Pwysigrwydd Cefndir yr Iaith a Chyd-destun

Cyfle i drafod.

Beth ydy Cymreictod i chi?

Cenedl heb iaith, cenedl heb galon?

"A language is not just words. It's
a culture, a tradition, a unification
of a community, a whole history
that creates what a community is.
It's all embodied in a language."

Noam Chomsky

The Language Nook - The blog in and about English and French

© Ysaine Rodin - ysaierodin.com

Mae angen cyfleoedd ar blant a phobl ifanc i ddefnyddio'r Gymraeg mewn nifer o gyd-destunau i gyfoethogi eu dysgu a'u hymwybyddiaeth o'r Gymraeg fel iaith bob dydd. Byddwn hefyd yn paratoi'r gweithlu i ddatblygu gwerthfawrogiad ein plant a'n pobl ifanc o'r Gymraeg, ei llenyddiaeth a'i hanes, a hefyd ei pherthnasedd i'w bywyd bob dydd yn y Gymru gyfoes.

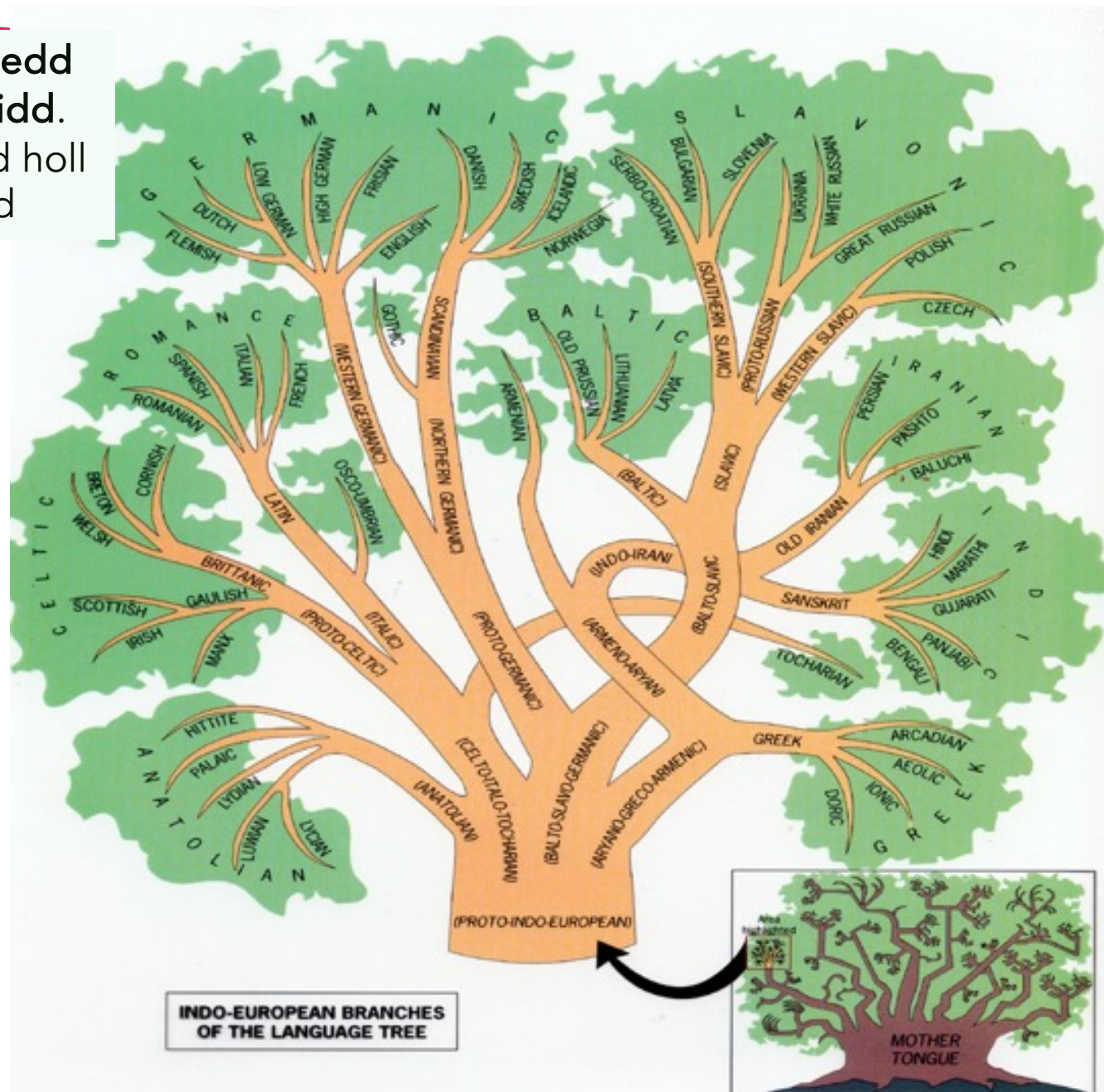
(Strategaeth Y Gymraeg Mewn Addysg)

Y Gymraeg ...

- Mae'r Gymraeg yn un o ieithoedd hynaf Ewrop. Tan y 19G siaradwyd y Gymraeg fel iaith bob dydd gan fwyafrif pobl Cymru.
- O'r ieithoedd a siaredir ar ynysoedd Prydain heddiw, hi yw'r hynaf.

Coeden leithoedd Indo-Ewropeaidd.

Dyma darddiad holl
ieithoedd y byd

Cymraeg	Lladin	Saesneg	Almaeneg	Sbaeneg	Sanskrit
leuanc	Juvenis	Young	Jung	Jóven /	Yuvan-
Dant	Dens	Tooth	Zahn	Diente	Danta
Tenau	Tenuis	Thin	Dünn		Tanas
Gweddwr	Vidua	Widow	Witwe	Viuda	Mi vidhava
Tri	Tres	Three	Drei	Tres	Trayas

Edrychwch ar y tebygrwydd rhwng yr ieithoedd hyn.
 Sanskirt – un o ieithoedd hynaf y byd.

Geiriau Lladin

Lladin	Cymraeg
pons	pont
ecclesia	eglwys
legio	lleng
stabellum	ystafell
transtrum	trawst
brassica	bresych

Janet Davies, The Welsh Language – A Pocket Guide Caerdydd, UWP, 1999

Cymraeg	Breton	Gwyddeleg	Gaeleg
ci	ki	cu	cu
du	du	dubh	dubh
cadair	kador	cathaoir	cathair
gwin	gwin	fion	fion

leithoedd Celtaidd/Celteg

Brythoneg - (P-Celteg)

Goidleg - (Q-Celteg)

Llydaweg · Cernyweg · Cymraeg | Gwyddeleg · Manaweg · Gaeleg yr Alban

Gwelwch hefyd: *leithyddiaeth · Y Celtiaid · Gwledydd Celtaidd*

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

CANOLFAN
GWASANAETHAU
CYMRAEG
WELSH LANGUAGE
SERVICES CENTRE

Hanes Yr Iaith Gymraeg

Llinell Amser yr Iaith Gymraeg

(rhai o'r prif ddigwyddiadau)

Pa ddigwyddiadau hanesyddol cafodd ddylanwad ar yr iaith Gymraeg yn eich barn chi?

TASG - Creu llinell amser

Rhowch y digwyddiadau hyn ar eich llinell amser – ydych chi'n gallu rhoi y dyddiad hefyd?

Ysgol Gynradd
Gymraeg gyntaf.

Sefydlu'r Urdd

Tynged yr Iaith
Saunders Lewis

Deddf Iaith Gyntaf.

Pleidlais Datganoli /
Cynulliad i Gymru

Ysgol Uwchradd
Gymraeg gyntaf.

Radio Cymru yn fyw
ar yr awyr.

Strategaeth Addysg
Cyfrwng Cymraeg.

S4C yn dechrau
darlledu

Sefydlu Mudiad
Meithrin

Mesur iaith /
Safonau iaith

Brad y llyfrau
Gleision

Sefydlu Cymdeithas
yr Iaith

Strategaeth miliwn o
siaradwyr Cymraeg
erbyn 2050.

1847: Brad y
llyfrau Gleision

1922: Sefydlu'r Urdd

1947: Ysgol
Gynradd Gymraeg
gyntaf.

1956: Ysgol
Uwchradd Gymraeg
gyntaf.

1967: Deddf Iaith
Gyntaf.

1962: Tynged yr
Iaith Saunders Lewis

1962: Sefydlu
Cymdeithas yr Iaith

Prifysgol Cŷ
Y Drindod Dewi
University of
Trinity Saint Da

CANOLFAN
GWASANAETHAU
CYMRAEG
WELSH LANGUAGE
SERVICES CENTRE

1971: Sefydlu
Mudiad Meithrin

1977: Radio Cymru
yn fyw ar yr awyr.

1982: S4C yn
dechrau darlledu

2011: Mesur iaith /
Safonau iaith

2010: Strategaeth
Addysg Cyfrwng
Cymraeg.

1997 Pleidlais
Datganoli / Cynulliad
i Gymru

2017: Strategaeth miliwn o siaradwyr Cymraeg erbyn 2050

Cyfle i drafod a rhannu arferion da y flwyddyn gyntaf

Trafodwch yr arferion da a welwyd yn yr ysgolion er mwyn
hybu Cymreictod neu'r iaith Gymraeg?...

Dysgwyr yn mwynhau siarad Cymraeg.

Dysgwyr yn cydweithio gyda'i gilydd.

Dysgwyr yn falch o'u Cymreictod

Dysgwyr yn dathlu eu llwyddiant.

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

CANOLFAN
GWASANAETHAU
CYMRAEG
WELSH LANGUAGE
SERVICES CENTRE

post@peniarth.cymru

siop.peniarth.cymru

Peniarth

CPeniarth

01267 676772

rhagoriaith@pcydd.ac.uk

Rhagoriaith